СВОБОДА

SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ДНЕВНИК — UKRAINIAN DAILY

УРЯДОВИЙ ОРГАН ЗАПОМОГОВОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ АМЕРИКИ.

OFFICIAL ORGAN OF THE UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, Inc.

ТРИ ЦЕНТИ. РІК XXXV. Ч. 24. Джерзи Сити, Н. Дж., понеділок, 31. січня, 1927. VOL. XXXV. No. 24. Jersey City, N. J., Mondya, January 31. 1927. THREE CENTS

КУЛИДЖ ПРОТИ ВІДКЛИКАННЯ АМЕРИКАНСЬКИХ ВІЙСК З КИТАЮ

ВВАЖАЄ ЇХ ПРИСУТНІСТЬ КОНЕЧНОЮ ДЛЯ ОХОРОНИ ТОРГОВЛІ.

ВАШИНГТОН, 28. січня. — У відповідь на пораду сенатора Бори, голови сенатового комітету для заграничних справ, відкликати американські війська з Китаю, президент Кулидж дав через своїх приятелів до зрозуміння, що він противиться такому крокови, бо американські війська там конче потрібні для вдержання торговлі та захорони маєтків Американців.

Президент Кулидж заявив, що уряд уважає своїм обовязком охоронити життя американських горожан, в разі потреби навіть оружною силою. Так само рішучо має він охоронити інвестиції Американців поза границями краю.

Заяву президента уважають важною енунціяцією (заявою) уряду в справі заграничної політики Злучених Держав за сеї адміністрації.

НОВІ РАДИ ДЛЯ ЗДЕРЖАННЯ ПОВЕНИ ЗЛОЧИНІВ.

ШИКАГО, 28. січня. — Нині отворено тут конвенцію Краєвої Комісії Злочинів, щоби нарадитися над новими способами здержання повени злочинів.

Межи ничими проектами найбільше часу посвячено питанню заборони торговлі пального оружа. Визначні правники і політики радили конгресови ухвалити такий закон, сподіючися від нього гарних успіхів.

ВЖЕ КАНДИДУЄ НА 1928. РІК.

ТОЛІДО, Огайо, 28. січня. — Вилием Мекаду, зять покійного президента Вилсона та невдатний кандидат на демократичну кандидатуру на уряд президента Злучених Держав у 1924. році, виступив тут нині з важною публичною промовою, яку загально вважають першим вистрілом в його кампанії на президіяльні вибори в 1928. році.

Мекаду має до поборення дуже поважного противкандидата, в особі популярного нюйорського політика, Ал. Смита, котрий тепер є вже четвертий раз ґубернатором стейту Ню Йорк. Проти нього й була звернена промова Мекаду, хоча не згадувала вона поіменно ніякої особи. Мекаду радить демократичній партії виступити з програмою противцілйною та прочистити уряд з нечесних приятелів бутлеґерів. Сі натяки вважають загально зверненими проти Смита.

АМЕРИКАНСЬКА ФЕДЕРАЦІЯ ПРАЦІ КЛИЧЕ ЮНІЮ ДО БЕЗПОЩАДНОЇ БОРОТЬБИ ПРОТИ КОМУНІСТІВ.

ІНДІЯНАПОЛІС, 28. січня.—На нинішній сесії конвенції Обєднаних Майнерських Робітників Америки присвячено богато часу промові Вилиема Ґріна, президента Американської Федерації Праці.

Ґрін представив відношення межи майнерською юнією а Федерацією Праці, а відтак переглядав ряд важнійших питань зорганізованого робітничого руху. Більше слів присвятив він положенню вуглевого промислу. Він пятнував острими словами властителів копалень мягкого вугля з полудневого округа, котрі недавно поломали свою умову з майнерською юнією, заключену в Джексонвилі. Він заповідав, що се віроломство пімститься колись на самих віроломниках, коли весь вугольний промисел буде зорганізований.

ҐРІН ПРО ШКІДЛИВУ РОБОТУ КОМУНІСТІВ В ЮНІЯХ.

Далі Ґрін звернувся до одної боротьби, яка, на його думку, ведеться нині по всіх американських робітничих юніях. Є се боротьба проти комуністичних аґітаторів, які на приказ з Москви пхаються в робітничі юнії, до організовання котрих вони нічим не причинилися, щоби там провадити роботу не на користь американського робітництва, але на користь комісарів у Москві. Коли комуністичним аґітаторам не вдасться захопити юнію в свої руки, вони йдуть отверто до розбиття таї юнії. Коли робітники дадуться комуністам узяти за чуба, то комуністи поведуть ріжні карколомні страйки з великою шкодою для юнії.

З огляду на те зорганізоване робітництво Америки бачиться примушеним почати з комуністичними аґітаторами безпощадну боротьбу. Так як досі комуністи вели боротьбу проти юній, так тепер юнії не вдоволяться відбиванням закидів, але поведуть офензиву проти комуністів. Він заповів, що юнії будуть старатися довести до конгресового слідства над зносинами межи комуністичними аґітаторами а поліцією.

Того самого дня подражнені комуністи-делеґати, котрих є тут на конвенції маленька горсточка, пробували ріжними способами впливати на наради конвенції, але за кождим разом їх внесення відкинули.

МЕКСИКАНСЬКИЙ УРЯД ПРОЧИЩУЄ КРАЙ З БУНТІВ.

МЕКСИКО, 28. січня. — Департамент війни подає комунікат, що федеральні війська побивають кождого дня банди повстанців у стейті Халіско, котрих підняли епископські аґітатори, та занимають від них одно місто за другим.

Розбиті банди розбридаються по сусідних стейтах та нападають на оселі, але тут їм звичайно дають раду самі мешканці без допомоги армії.

Більша битва межи федеральними військами а повстанцями розігралася коло міста Іхтляхвакану, аке повстанці держали вже кілька тижнів.

УРЯД „ПРОВИДІННЯ" УСУВАЄ Д-РА НАЗАРУКА З РЕДАКЦІЇ „АМЕРИКИ".

ФИЛАДЕЛФІЯ, 28. січня. — Річне засідання головного уряду „Провидіння", по довгій дискусії над політикою „Америки", органу сеї організації, постановило усунути д-ра Осипа Назарука зі становища редактора „Америки".

Коли Д-р Назарук покликався на свій контракт з „Провидінням", що він мавби ще право редаґувати часопись через три місяці після виповідження, уряд заявив готовість виплатити йому пенсію за три місяці, щоби він лишень покинув редакцію сейчас, т. є. з днем 1. лютого.

До редакції „Америки" мають прийти гр. Володимир Богдан Лотоцький та д-р Семен Демидчук.

ВИСТУП УКРАЇНСЬКОГО СКРИПАКА НА РАДІО.

Василь Чосник, молодий український скрипак, уже нераз виступав з концертами на радіо, виступить знова на стації Даблю-Джі-Бі-Ес у вівторок вечером, дня 1. лютого, о годині 10 минут 10 вечером. Акомпаніювати на фортепяні буде йому Т. Е. Скюв.

Згадану стацію веде департаментовий стор Гимбел Бродерз у Ню Йорку.

Програма виступу гр. Чосника обіймає твори відомого німецького музика Бетговена, а кромі сього ряд українських танцевих арій. Кілька разів Чосник виступав на радіо, за кождим разом його виступи мали широкий успіх, як видно було з численних телефонічних, і телеграфічних і листових відгуків слухачів з признанием для молодого музика.

УСПІХ УКРАЇНСЬКОГО АДВОКАТА.

Американські газети згадують у звязку з кількома важними справами, які точаться в місцевих висших судах, що адвокатом у них виступає молодий нюйорський адвокат Александер Хиляк. Хиляк є Українцем з роду. Він є сином п. Юрія Хиляка, мейора міста Олифанту, в стейті Пенсилвенії.

НАПАД КОЛЬОНІСТІВ НА ВЕСІЛЛЯ.

В Дроздовичах перемиського повіту відбувалося весілля в домі Василя Старости. На весільну забаву впало около двайцять кольоністів з сусідних сіл під проводом одного місцевого завдіяки, розігнали гостей і стали танцювати. Опісля зачали стріляти на пострах. Стрілянина тривала годину. Підчас стрілянини напасники кричали „давай пеньондзе". Річ в тому, що господар хати недавно вернув з Америки, отже знали, що має гроші. Господар став кричати о поміч. Збіралась молодь. Прийшло до бійки, з якої чотири напасники вийшли тяжко ранені. В селі повстала велика метушня. Внутрішне урядження хати Старости зовсім знищене. Поліція зявилася в селі щойно на другий день. Є чутка, що поліція повідбирала кольоністам револьвери і штилети; одначе нікого з них не арештовано.

РОСТИНА ЩО ДАЄ ДАР ЯСНОВИДЮЧОСТИ.

Французький учений Ругіє відкрив в соку екзотичних ростин пейоте та яе якийсь чудесний середник, що дає людині силу ясновидючости, бодай на короткий час. Себто: сік цих ростин, випитий у відповідній дозі, наділяє людину силою бачити події, які відбуваються в иншім місці та особи, що є десь далеко, навіть незнайомі. Директор метапсихічного інституту др. Ості почав також робити основні досвіди з цим соком і потвердив твердження Ругіє. Отже нема вже сумніву, що істнують у природі ростини, які дають нам здібність вімкову та дуже рідку. Инша справа, як таке чудесне явище розяснити. Др. Остід тої гадки, що смак цього соку ділає вімково ніжно на деякі частини мізку та їх подражнює. Подразнений зір і слух до вимкового ступіня ніжности дає нам спромогу запримічувати явища, які в нормальнім стані є нам недоступні. У всякому разі „надприродна" сила старинних віщунів і сучасних факірів находить нове природне розяснення. Хто не вірить, нехай пробує роздобути екзотичного ясновидного соку.

МАЛИЙ „ПРОРОК".

Жидівська дільниця Варшави мала недавно дивне видовище. Товпа Жидів зайняла чотири подвіря великої камениці й стала домагатися пророка. Цей „пророк", це 9-літний хлопчина Мендель Маймонідес, що виводить свій рід від Олександрівських мудрців. Його батько Герш Маймодінес „чудотворець" із Сероцька, як умирав перед двома місяцями, заявив, що від соток літ ждуть Жиди пророка, що має находитися в Сероцьку й цим пророком є його 9-літний син Мендель. „Пророк" вийшов і почав говорити по еврейськи; всі слухали того, хоч ніхто не розумів. Хотіла почути його й товпа, але друга товпа Жидів, ворожих „пророкови" не дала йому прийти до слова. Почалася бійка, аж поліція мусіла робити лад.

„БЕЗБОЖНИКИ".

Неадвно відбувся в Москві зїзд союза „безбожників". Один з большевицьких ватажків Ярославський в свойому рефераті на цім зїзді ось що сказав: Числа „безбожників" в Радянськім Союзі не можна оцінювати на основі числа членів нашого союза, бо міліон комуністів, які є у нас, в цілості ворожо відносяться до релігії. До них треба дочислити два міліони молодих безбожників — комсомольців (членів союзів комуністичної молоді), довкруги котрих росте нова „піонірська" армія маленьких безбожників, що вже тепер часто ведуть завзяту боротьбу зі своїми родичами в справах релігійних („піонірами" у большевиків називають організації хлопців подібні до наших пластунів).

В ОБОРОНІ ЧЕСТИ ГЛЕДСТОНА.

ЛОНДОН, 27. січня.— В Лондоні ведеться процес, за яким слідить ціла Англія. 70-літний син великого анґлійського державного мужа Гледстона боронить чести свого батька проти капітана і публіцисти Петра Райта, який в своїй книжці „Портрети і критика" сказав про старого Гледстона, що він в теорії був принциповим моралістом, а на ділі був гіпокритом. За те назвав син Гледстона Райта брехуном і трусом. Райт запізвав 70-літного Гледстона до суду і тут доказував, що його батько зачіпав нераз жінки на вулицях та стояв під впливом акторки Лілі Леґтри і російської красавиці Ольги Новіков, яку вислав царський уряд на те, щоби вона впливала на Гледстона.

ПОДРУЖНЕ ПИТАННЯ У БОЛЬШЕВИКІВ.

Кілька тижнів тому йшли в Москві горячі дискусії над тим, що робити зі страшним хаосом, який опанував подружне життя під большевицькою владою. Член комісаріяту справедливости Володимир Зольц заявив, що в тім хаосі вже ніякий суд не може дати собі ради, бо недолітки мають дітей, а вісімнайцятилітні „дівчата" мають по кількох „чоловіків" нараз. На те крикнув Криленко (головний прокуратор червоних судів): „Це чепуха" (дурниця). „Воно зовсім не дурниця — відповів Зольц — бо у богатьох мущин є по кілька жінок, а у богатьох жінок по кілька чоловіків. Одна мати позиває кількох за алименти? Цеж далеко гірше ніх у магомедан. До того дійшло за десять літ нашої влади! Я деж тут можна говорити про якусь свободу жінки, коли їй треба вічно гонити за алиментами?" По двотижневих дискусіях ухвалено новий декрет. Головні його точки ось які: I. Щоби подружжя було законним, потрібний бодай один з отсих шістьох доказів: 1) Життя на одній кватирі, 2) свідки, 3) сожительство (?), 4) документи, 5) діти, 6) матеріяльна піддержка. II. Право на алименти мають жінки від чоловіків, а у вимкових випадках чоловіки від жінок. III. Жінці вільно позивати лиш одного батька. IV. Батько обовязаний удержати матір в часі тяжі і шість тижнів опісля. Крім цих постанов привернено богато точок з царських законів, як заборону побиратися своякам і т. и.

БАНДИТИЗМ У ГАЛИЧИНІ НЕ ПЕРЕВОДИТЬСЯ.

На Гринька Оляра, господаря з Поріча задвірного напали на дорозі до села Мальованки два бандити. Перешукали його одіж і не найшли грошей. Пустили його, заказуючи оглядатися, бо инакше застрілять. Оба бандити мали кріси. Гринько в Мальованці дав знати про напад війтови і відтак з кількома людьми пустився в погоню. Одначе бандитів не вдалося зловити, бо вони відстрілювалися.

АНҐЛІЮ НАВІСТИВ СТРАШНИЙ ГУРАҐАН

ЛОНДОН, 28. січня. — Цілу Анґлію навістив страшний гураґан. Вітер дув зі скорістю 102 милі на годину. В однім тільки місті Глезґов забила буря 8 людей, а яку сотку тяжко ушкодила на тілі. Вся комунікація з містами перервана, бо телефони і телеграфи цілком понищені. Поїзди мусїли ставати, а стріхари в многих місцях буря поперевертала. Шкода величезна.

АМЕРИКАНСЬКІ РОЗВОДИ В ПАРИЖІ.

ПАРИЖ, 28. січня. — 280 Американців одержало розвід в Парижі в 1926 р. Инші розводи одержують на Рівієрі в місті Ніцца, але про ті тяжко знати, бо вони держані в секреті. Американські розводи збільшаються в Парижі з року на рік і приносять знаменитий дохід адвокатам, бо розводяться звичайно самі богаті люде.

Всіх розводів в Парижі було в минулім році 4,000, а шлюбів 36,000.

КАНТОНСЬКА АРМІЯ НЕ МАШЕРУЄ НА ШАНҐАЙ.

ЛОНДОН, 28. січня. — З воєнної кватири кантонської армії подають, що націоналістичне правительство не хоче йти походом на Шанґай, бо не хоче довести до боротьби з британськими частинами. Британські війска будуть могли спокійно оханувати містом.

ПЕРЕБОРЩЕНІ ВІСТИ ПРО НЕСПОКИ В ХІНАХ.

ШАНҐАЙ, 28. січня. — З американських кругів подають, що в Европі і Америці поширюють переборщені вісти про заворушення в Хінах та небезпеку, яка грозить чужинцям.

Успокоюючо ділає на всіх те, що американський уряд заповів, що противний військовій інтервенції в Хінах.

МАРКС СФОРМУВАВ КАБІНЕТ МІНІСТРІВ.

БЕРЛІН, 28. січня. — По шістьох тижднях проволоки вдалося остаточно канцлерови Марксови зложити кабінет міністрів. Штреземан остав міністром заграничних справ, а Ґесслер міністром краєвої оборони. Цей кабінет є штучно зложеною коаліцією націоналістів, центру і народної партії. Стане він перед парляментом в четвер і виложить свою проґраму. Має запевнену більшість в парляменті, хоч невелику, бо всего о 40 голосів.

ДИВНА СУДЬБА РІЗЬБАРЯ.

НЕАПОЛЬ, Італія, 28. січня. — Цікаву історію розповідають про різьбаря Вінцентія Джеміто, який перед 40 роками тішився великою славою. Коли він перебував в Парижі, покликала його італійська королева до Італії, щоби виконав скульптури для королівської палати. Бідний Джеміто не міг за свої гроші купити потрібного на це матеріялу і через те припізнювався з роботою. Це було причиною, що на королівськім дворі його забули і від себе відтрутили. Джеміто так взяв собі се до серця, що збожеволів з розпуки. Жив в бідноті, а доглядала його одинока дочка Джюзепіна. По 20 літах забуття звернули на него знова увагу з боку королівської родини. Це привернуло йому здоровля і він почав наново працювати. Коли про се довідався Муссоліні, казав виплатити йому з державної каси допомогу в квоті 100,000 лірів. Першу половину вже виплачено.

СОВІТИ НАКИДАЮТЬСЯ НА АНҐЛІЮ ЗА КИТАЙ.

МОСКВА, 28. січня. — В совітській пресі хвалять заграничних міністрів Японії і Америки за їх умірковане становище супроти подій в Китаю, а за те кидають громи в сторону Анґлії, яка хоче доконче війни з Хінами.

СОВІТИ НАКИДАЮТЬСЯ НА АНҐЛІЮ ЗА КИТАЙ.

МОСКВА, 28. січня. — В совітській пресі хвалять заграничних міністрів Японії і Америки за їх умірковане становище супроти подій в Китаю, а за те кидають громи в сторону Анґлії, яка хоче доконче війни з Хінами.

РАБІН В МАДЯРСЬКІЙ ПАЛАТІ ПАНІВ.

БУДАПЕШТ, 28. січня. — Від 1918 року не збиралася мадярська палата панів. Допера тепер зійшлися вони на підставі зарядження републиканського уряду. Після звичаю перше засідання мав відчинити найстарший член палати, а секретарами мали бути два наймолодші члени. Склалося так, що найстаршим членом є жидівський рабін, який пораз перший дістався до палати панів, а секретарами мали би бути два ґабсбурські архикнязі Альбрехт і Иосиф Франц, з яких Альбрехт має найбільші шанси стати колись мадярським королем.

З клопоту вибавив палату панів сам рабін, який на засідание дипльоматично не прийшов. Рівнож не прийшли і два князі. По рабіні мав прийти старий мадярський шляхтич граф Апоньї, але і той відмовився. Аж третій з ряду член згодився відчинити засідання.

ХОТІЛИ СПАЛИТИ ДІМ ТОЛСТОГО.

МОСКВА, 28. січня. — Дім славного російського письменника Льва Толстого перемінено на музей, в якім повно памятників з його діяльности, а рівнож повно його манускриптів. Якісь невідомі люде облили кімнату з манускриптами і її підпалили. Сторожа одначе злочинців схопила, а хату вратувала від знищення. Ушкодження були невеликі.

ТЕПЕР ПРИЙМАЄТЬСЯ ЧЛЕНІВ БЕЗ ВСТУПНОГО

„SVOBODA" (LIBERTY)
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays and holidays at 83 Grand Street, Jersey City, N. J.
Owned by the Ukrainian National Association, Inc.
Edited by Editorial Committee.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J. on March 30, 1911, under the Act of March 3, 1879.

Acceptance for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103 of the Act of October 3, 1917, authorized July 31, 1918.

SUBSCRIPTION RATES:		ПЕРЕДПЛАТА:	
Three cents a copy.		Поодиноке число три центи.	
One year	$ 7.00	На рік	$ 7.00
Six months	$ 3.75	На пів року	$ 3.75
Three months	$ 2.00	На три місяці	$ 2.00
Foreign and Jersey City Rates:		В Джерзи Сіті і Заграницею:	
One year	$10.00	На рік	$10.00
Six months	$ 5.00	На пів року	$ 5.00
Three months	$ 2.75	На три місяці	$ 2.75

За кожду зміну адреси платиться 10 центів.
За оголошення редакція не відповідає.
Телефон „Свободи": 498 Montgomery. Тел. У. Н. Союза: 1838 Montgomery
Адреса: "SVOBODA", P. O. BOX 346, JERSEY CITY, N. J.

МАЙНЕРСЬКА КОНВЕНЦІЯ

В місті Індіянаполисі в стейті Індіяна відбувається тепер звичайна, що два роки повторяюча, конвенція майнерської юнії Злучених Копальняних Робітників Америки.

Американське громадянство мусить цікавитися конвенцією вуглевих робітників, бо що кілька літ кождому, навіть найбайдужнійшому, допече страйк вуглевих робітників. Підприємців цікавить сей страйк, бо від нього в немалій мірі залежить ціна на вуголь та певність достави найважнійшого фабричного топлива.

Та найбільше цікавить конвенція самих робітників. Не питання визнання Росії, і не питанне заложення робітничої партії, а чисто юнійне питанне організації робітників у юнію. Як у других промислах, так і тут робітники борються за поправу своєї долі та протестують проти всякого змагання погіршити їх долю. Боротьба вуглевих майнерів проти заходів властителів прибирала часто широкі розміри довготревалого й коштовного страйку. При кождім страйку показувалася хиба організації вуглевих майнерів. Коли саме майнери твердого вугля зорганізовані на яких 95 процентів свого числа, то з майнерів мягкого вугля вони не зорганізовані навіть на 50 процентів. Ще богато мягкого вугля добувається неюнійними робітниками. Се шкодить незвичайно зорганізованому робітництву в його боротьбі за поправу умов праці, за добутте кращої робітничої заплати, тощо.

Робітники бачуть, що вони мусять зорганізувати всіх майнерів, або інакше будуть тратити один за другим здобутки минувшої боротьби. І тут власне цікаве придивитися, як робітники забираються до діла. Вони не ухвалюють голословну резолюцію, приказуючи свому урядови зорганізувати незорганізовані округи. Вони не вибирають комітету та, вложивши на нього обовязок організації, не засипляють спокійно, як се частенько діється в таких людий, які в організаційних справах мають мало досвіду. Вони ухвалюють резолюцію за організацією незорганізованих, вони накладають обовязок на свій уряд перевести таку організацію, але рівночасно з тим вони накладають на себе кошти переведення сеї організації. Вони навіть дають урядови юнії право накладати на членів юнії такі розмети, які уряд буде вважати за відповідне наложити, словом, дають урядови щодо коштів майже необмежену владу.

Сею ухвалою майнерська юнія показала на ділі, що вона про організоване незорганізованих уміє не лишень гарно говорити, але й уміє для сеї справи працювати. Майнери доказали, що коли говорять, що незорганізовані мають бути зорганізовані, то вони не говорять пусті фрази, але мають на думці переведенне своїх постанов в життя.

СПОГАДИ КЕМАЛЯ-ПАШІ

В своїй останній книжці за 1926 рік „Червоний Шлях" помістив спогади Кемаля-Паші творця та теперішнього президента турецької республики.

Хоч ці спогади охоплюють період лише від початку війни 1914 року та до прибуття до Царгороду англійської окупаційної армії, всеж вони надзвичайно цікаві.

Початок війни застав Кемаля на посаді військового агента в Болгарії. Він говорить, що він не вірив в успіх осередніх держав, а з ними й Туреччини. Але всеж коли сталася війна, то він старався попасти на фронт, щоби там віддати всі свої сили батьківщині. Не маючи віри в остаточну перемогу й не віряючи в чуда, він всеж вважав обовязком своїм виконати як найсвятійше свій обовязок перед батьківщиною і по мірі своїх сил полегшити її страждання.

Про Енвер-Пашу відзивається, як про мало здібного військового керовника, що губив свої армії при всіх операціях, якими він керував. Також велику помилкою рахував те, що турецька армія була піддана чужій, німецькій, військовій місії з Фон-Сандерсом на чолі.

Про тодішний уряд, та звязані з ними кола, Кемаль відзивається, як про людей, що вже давно пережили самі себе. Нові обставини, нова історія вимагала нових людей, а турецька бюрократія вся жила в давно минулому. Їй здавалося, що нещирість, неправдивість та введення в блуд свого народа, свідомо неправдивими інформаціями, були зразком вищої політики та дипльоматії. Такі випадки траплялися й з Кемалем, коли він, як уже прославлений командант армії, хотів мати інформації з безпосереднього джерела й поїхав до Царгороду. Там йому міністри трібували свідомо неправду, все прикрашаючи та сміялися з його критичних уваг, а за два-три дні зверталися самі до нього, щоби він ратував ситуацію.

Все це наводило на думку Кемаля, що для Туреччини потрібні були зовсім нові, свіжі люди. Їй потрібні люди сучасного й майбутнього, але ні в якому разі минулого. Гадав він, що наслідник турецького престола буде людиною саме такою, якої Туреччині треба. Але вже при першім побаченню з ним Кемаль переконався, що він вихований теж на яких сотень років назад. Тому Кемаль далі придивлявся до людий та ще навіть задово до війни намічав людий, які моглиб прийти на зміну старої бюрократії. Особливо інтенсивно він це почав робити в часи війни, в часі котрої він інстинктовно предчував її. Це предчуття трагічного кінця й давило його, а разом з тим і спонукало до шукання виходу, щоби врятувати батьківщину від остаточної загибелі.

До Німців ставиться Кемаль з резервою, бож з цими він мав такі досвіди, як те, що генерал Фалькенгайм, який був начальником Кемаля і з яким у нього вийшов гострий конфлікт, пробував його перекупити. Не дивлячись на страшну потребу гроший для поїздки до Царгороду, Кемаль вернув гроші прислані йому Німцями, а виїхав, продавши свої кровні арабські коні. Про свій побут з турецьким принцом в головній команді німецької армії Кемаль дає де скілька коротких рис, які свідчать про те, що Кемаль не довіряв Німцям. Він скоро побачив, що вони не скільки не турбуються долею своїх союзників, а в тім числі й Туреччини, та лишень використовують союзників в інтересах Німеччини. Кемаль навіть робить закиди Людендорфу, що той вів загальний наступ на південно-західному фронті, цілковито покладавшись на ласку Божу, сам не знаючи, до яких меж мусить йти наступ. На питання, поставлені Кемалем Людендорфу та Гіндебургу, а принцом кайзеру, що вони думають робити, щоби помогти загрожуючому становищу Туреччини, жадної відповіди не було. Ясно, що Німеччина дбала лише сама про себе.

Турецькі народні маси він характеризує, як нарід, що не розуміє сучасних реальних обставин, бо він засліплений блеском одної особи, султана. Виступаючи проти демагогічности, проти підлещування до маючих владу, він говорить: „Справжня велич полягає не в умінню підлещуватися й обманювати, а в розумінню дійсних потреб держави і умінню сміло реалізувати назначену мету. Всі, кому ти стараєшся нині догодити, завтра будуть проти тебе. Кожен буде старатися збити тебе з дороги, буде жбурляти під ноги каміння. Вони не будуть шанувати тебе, будуть вважати слабким, нікчемним, без сил і засобів. Тобі доведеться перемогати тисячу перешкод з певністю, що ніхто не поспішиться допомогти тобі. І коли після всього того до тебе прийдуть і будуть називати великим, тобі останеться тільки розсміятися їм в лице".

Коли турецька армія вже була майже розбита й здеморалізована, Кемаль всіма силами намагався створити наново сильну боєву частину, не зважаючи на те, що з союзниками вже було підписане перемиря, а англійські війська мали займати деякі залізниці та міста. На перекір всім наказам від головної команди, він робив страшні зусилля, щоби мати у себе добрий озброєний кулак і на кожну агресивність Англійців при виконанню ними військового пляну перемиря, відповідав опором. Він говорив: „Я не розумію тих людий, які сподіваються на ласку переможців в момент власної слабости й не сили".

Ще перед перемирям, коли армія розбита відходила, він сам поспішив її скорше вивести з під ударів ворога й вибравши відповідну лінію дав наказ: „Ворог ніколи не переступить за цю лінію". Й дійсно ворог тої лінії не переступив. Далі вже при виробленню мирового договору ця лінія була признана за лінію кордонів Туреччини в Малій Азії. Завжди Кемаль брав цю лінію, „накреслену турецькими багнетами" за східну лінію для всіх переговорів.

Про відомі принципи Вилсона Кемаль говорить так: „Мушу признатися, що визначаючи іх (межі держави), я старався застосувати до них гуманітарні принципи Вилсона. Це треба розуміти так, що я базувався на Вилсоновських принципах, коли обстоював, щоб нам визнали границі, які ми боронили і накреслили нашими багнетами. Бідний Вилсон! Він не розумів, що принціпами не можна захищати кордонів, коли їх не боронять багнети, сила, честь і почуття національної свідомости".

ДЕСЯТЬ ЗАПОВІДЕЙ УКРАЇНСЬКОГО СОКОЛА.

1. „Сокіл" — це символ — Свободи.
2. „Сокіл" — стремить виховати здорове тілом і душею молоде покоління Української Нації.
3. „Сокіл" — це свідомий, карний громадянин Української Нації.
4. „Сокіл" — вчиться єдности, карности, послуху, стаючи в ряд — в чету.
5. „Сокіл" — слухає тільки наказу своєї виборної старшини.
6. „Сокіл" — памятає, що:
   Світ добуває той — хто його здобуває:
   Ділами, не словами!
   Не плачем, а мечем!
   Байдуже гинуть!
   Нероба стає рабом!
   Не лебедіти — але стреміти!
7. „Сокіл" — дбає про:
   Народню честь,
   Сміле око,
   Сильні груди,
   Мало слів,
   А багато діл!
8. „Сокіл" — любить Україну.
9. „Сокіл" — вірить, що працею й злукою здобуває нарід свободу.
10. „Сокіл" — знає тільки один клич Українця: „Все вперед! Всі враз"!

ЖАРТИ.

— Але ви маєте пильну жінку!
— Чому ви так думаєте?
— Як я вчора вечір вийшов із гостинниці, а ви ще були лишилися, я переходив попри вашу хату, то бачив, що ваша жінка стоїть у вікні й тріпачкою.

o

— Пані, ви дуже молодо виглядаєте.
— Ви, схлібляєте мені, пане, я вже маю 20-літню дочку.
— Ну-ну, богато старші ви також не є.

o

Донечка (несподівано входить до кімнати): Алеж тату, ти цілуєш нашу служницю!
Батько: Ні, то неможливо! Ану, подай мені окуляри. Я думав, що то мама.

o

Чоловік: Я нині вечером іду до повітового товариства.
Жінка: Добре, але памятай: коли в одинайцятій годині не вернешся, то я прийду там до тебе, і розважу ціле товариство!

o

Одна мати на вістку, що містови грозить небаром землетрус, вислала своїх синів-збиточників до приятельки на село, щоби там поза полосою землетрусу, були безпечні. Минуло ще щойно кілька днів, а мати дістала від приятельки телеграму: Забери собі назад своїх хлопців, а мені вже радше пришли землетрус.

В. Будзиновський.

СТРАШНА БАБА
— АБО —
ДОМІНУС ВОБІСКУМ!

Оповідання.

(2)

— Що не позволю, не сумнівайтеся. Але що вона таки піде, хочби по моїм трупі, я не сумніваюся. Ще за мало всего того, що я вам розказав. То страшна баба!

— Як заборониш словом, то вона не послухає. Але, як не поможе добре слово, то поможе... канчук.

— Та власну жінку?! Жінку бити канчуком? Пальцем показували би на мене!

— А як лишиться так як... е... чи не будуть показувати пальцем? Ще й хто?! Твоя власна віра! Що тобі шкодить, що на тебе будуть показувати пальцем наші і твої вороги? В прочім, вже вона сама подбає, щоби за таке ніхто не показував пальцем... радше на неї, як на тебе. Буде мовчати, нікому не розкаже. І свому ксендзови ні. Як раз канчуком дістане по спині, але добре, то присяде, і поправиться. Як не маєш доброго канчука, то прийди до мене. Дам тобі даром.

По сій розмові Коралевич пішов до хати з постановою, що як не поможуть слова, то піде до римаря по канчук. Ніч переспав у робітні і рано позвав до себе жінку.

— Ти мабуть цілу вчерашну днину аж до півночи розщибався за грішми... для мене?— промовила жінка ще з порога.— Богато маєш?

— Грошей не маю, але хочу побалакати з тобою, — відповів супокійно. — Грошей не маю. Не маю і не буду мати.

— Не буду мати на таке! — додав твердо.

— Не будеш мати на таке? Не будеш мати на Боже? Ти рішився зайти до пекла, ще й мене потягнути за собою?

— На Боже будуть гроші, але понесеш їх до нашої церкви.

— Понесу, куди сама схочу!

— До косцьола більше не підеш!

— Хто мені заборонить?

— Я!

— Ти можеш не ходити і можеш мені заборонити, як хочеш по смерти шкваритися в пеклі. Але я до пекла не маю охоти. Моя нога в церкві не буде. Твою заборону ходити туди, куди сама схочу, я вже другим ухом випустила.

— Мені на сором? Що про мене будуть говорити наші? Я не послідний в братстві. Вже тепер шушукають і скоса позирають на мене.

— То покинь їх цілком. Іди за мною, спасеш свою душу.

— Настуню! Що тебе відвернуло від нашої прадідної віри, за котру терпимо і якої такими жертвами боронимо?

— Придивися ліпше, яка між обома вірами ріжниця, то за раз вихрестишся. Я ще не вихрестилася, але зроблю се незабаром. Скоро тільки буду мати гроші на якийсь більший дарунок.

— Якаж тота ріжниця, що так дуже промовляла би в користь віри наших ворогів?

— Ріжниця велика. Як прийдеш до церкви, то не почуєш нічого такого, що тебе неначе на крилах несло би просто до раю. Господи помилуй, тай Господи помилуй! А в косцьолі, як заграють органи, як ксендз заголосить Домінус вобіскум!, то ти линеш, неначе на руках ангелів, просто, простісько до райських воріт. Домінус вобіскум, то не якесь там Господи помилуй!

— То тебе се Домінус вобіскум так тягне до косцьола?

— Очевидно. Домінус вобіскум, оремус, тай решта. Як нуйо Господи помилуй, то мене начебо по спині канчуком стягнув. Вже три місяці, як я в церкві не була, а се Господи помилуй ще свербить на моїй спині.

Жінка всунула руку за горсет і почухалася.

— Почухаєшся, як ще раз підеш до косцьола! — Коралевич крикнув сердито. — На спині почуєш те домінус вобіскум.

— Як ти пяний, то іди спати і мене не мороч! — жінка відповіла і вийшла, тріснувши за собою дверми.

— Мабуть инакше не можна, — Коралевич сказав до себе.— Треба буде послухати ради римаря.

Хвилю думав і вийшов на улицю. В сусіднім крамі купив кусень ременя на палець грубого, широкого на чотири. В другім крамі купив папір і вернув до свого краму. На папері написав більшими буквами „домінус вобіскум". Папір був тонкий, отже письмо прозирало на той бік. На ремінь поклав папір замащений вуглем, на сей папір письмо і з другого боку став ще раз писати по письмі. Коли скінчив, відоймив оба папери. На рамени відбилося вуглем, але від правої руки до лівої відвернене „домінус вобіскум". До кишені всипав пригорщу мосяжних кульок і пішов до римаря.

— Я з жінкою вже балакав, промовив, побачивши, що майстер сам.

— Ну? Наверцулася?

— Як маєте канчуки готові, то покажіть!

— Ага! Значить, твої слова мають замалу силу. Канчуки готові. Є ріжні. З одним ременем, з трема, є й плетені. Які завгодно.

— Покажіть з одним ременем.

— З одним? Гадаєш, що одним не так дуже болить. Хочеш шанувати жіночку. Жалуєш її? І одним ременем протнеш шкіру, як здорово потягнеш.

— Не в тім діло, щоби шкіри не порізати. Я хочу мати нагайку. До ременя канчука причепіть кусень ось того шкіри. Але беріть обережно, щоби письмо не стерлося.

Римар взяв поданий Коралевичем ремінь і став призиратися письму.

— Яке то письмо? — спитав — бо я не годен прочитати. Воно ні наше, ні жидівське, ні грецьке.

— Насамперед повишивайте, так як іде письмо, отсі цяцьки! — Коралевич сказав, висипуючи з кишені кульки. — Кожда кулька має два цьвяшки, котрими її можна прикріплювати до шкіри. Потому ту шкіру причепите до ременя канчука.

— Ага! Ті гузи на те, щоби ліпше боліло. Але нащо нашивати їх на письмі?

— Як буде готове, доміркуєтеся.

Римар взяв ремінь і кульки, заніс до робітні, дав челядникови, сказав, що й як зробити і вернув до краму. За той час, коли за дверми челядник прикріпляв до ременя кульки, Коралевич і переповів римареви свою розмову з жінкою.

— То їй се домінус вобіскум так подобалося? Я тобі щось скажу; я що лиш тепер нагадав собі. Мама твоєї жінки була потайна ляшка і так мабуть потай твого тестя виховувала доньку. Тепер добре пригадую собі, що я пару разів бачив польського ксендза в крамі твого тестя, царство йому небесне. А все тоді, коли крамаря не було дома і в крамі сиділа його жінка з донькою. Той ксендз вже тоді закидав сіти.

І я знаю, що до їх краму заходив якийсь ксендз. Але я не звертав уваги на се, що то було саме тоді, коли не було тестя. Я гадав, що він приходив до краму, ось так як до краму... купити що.

Челядник приніс готову роботу, поклав на столі і відійшов назад до робітні.

— Прочитайте! — сказав Коралевич.

— Не второпаю, — римар відповів.

Возьміть ручку, наставте до зеркала і прочитайте в зеркалі.

Римар зробив так і прочитавши „Домінус вобіскум!", сказав:

— Добра гадка. Дуже добра. Пече її „Господи помилуй", нехай запече „Домінус вобіскум". Тільки я не дуже вірю, що нагайка буде в роботі. Ти замягкий і твоя Настя загарна. Як глянеш в її очи, то змякнеш.

— Я ще раз спробую нарозумити її добрим словом. А може вистане моя нинішна розмова з нею. Як передумає, як поміркує, до чого мусить довести така гризня в хаті, то може схаменеться. Нині пятниця, має час. Гадаю, що в сю неділю вже її побачать в церкві. Як не поможе добре слово, то мусить помочи нагайка... Хоч би... хоч би... Але не дай Боже, щоби аж до того прийшло!

Говорячи се, стискав судорожно пястуки, його очи заіскрилися диким огнем.

— Сумніваюся, — римар промовив,— чи добрим словом нарозумиш її. Відібеся як горох від стіни. Вона завзята. Се завзяття є в її крови. Така сама була її мама, хоч мала инші чудні химери, на які розкидала гроші. І стара своїми химерами затруювала життя твому тестеви, руйнувала його.

— Я вже волів би, щоби моя Настя пішла цілком слідами своєї мами, бо химери старої не шкодили нашій вірі і мужа не робили посміхом людий, не опозорювали його і не покривали ганьбою. Щасте, що я вже знайшов стежку в горох, ще заки вона вихрестилася. Такої ганьби я не пережив би. Поки се не сталося, ще зможу перебити.

Коралевич всунув нагайку за ремінь під полу і вернув до хати. З жінкою не міг балакати, бо вона до вечера не показалася йому на очи, а сам до неї не хотів іти. Боявся. Боявся, щоби вже нині не прийшло до остаточности. На другий день, в суботу було також. В неділю рано таки пішов до неї. Вона ще не встала.

— Іду до церкви, — сказав. Ти також прийдеш...

— Бачиш, що я недужа, — процідила крізь зуби. — Лишуся в хаті.

— Хиба, що так. Що тобі хибує?

Замість відповіди, вона обернулася до стіни. Лишив її і пішов до церкви. До хати вернув у само полудне. Іде завідатися до жінки, а її нема. Служба сказала йому, що скоро він вийшов з хати, майстрова схопилась, одягнулась і вийшла з хати. Ним затрусило. Саме в тій хвилі жінка увійшла в хату. Перейшла попри него підсміхаючися і пішла до спальні. Він за нею.

— Де ти була? — спитав.

— Ти забув, що нині неділя? — відповіла.

— В церкві тебе ніхто не бачив.

(Дальше буде).

ГОЛОСИ ЧИТАЧІВ

ЯК ПАПА ПРОКЛИНАВ ПАПУ.

Я прочитав з великим заціkавленнем статті в Свободі про те, як давно церковні верховоди надуживали церковного проклинання на те, щоби боронити своїх поглядів, які не відповідали правді, але які вони вважали за більше як доказані, бо попертi самим св. Письмом. З історії проклять виходить ясно, що нема відай в світі такої правди, якої колись якісь єпископи не проклинали. Кожда нова наука мусіла боротися з проклонами, бо стару науку вважали за потвердженну Богом.

До сих думок я хочу додати ще деякі факти, якто проклонів уживали висші духовники не лишень проти вчених, як вони голосили якусь нову науку, але навіть проти себе самих. У коždій просто більшій історії середних віків можна вичитати, якто навіть римські папи себе взаїмно виклинали. Читаю приміром в історії, що раз одна часть кардиналів вибрала папою Бенедикта Девятого, а друга частина зараз вибрала папою другого кардинала, котрий себе назвав Сильвестром Третим. Один папа наложив зараз проклон на свого противника як на фалшивого папу. В боротьбу вмішався тодішний німецький цісар Конрад Другий та приказав кардиналам вибрати ще новійшого папу, який себе назвав Григорієм Шестим. У сей спосіб в один час було аж трох папів, а кождий з них називав себе правдивим та проклинав двох других.

Так було в році 1044. і так воно було до року 1046., коли група кардиналів вибрала ще одного папу, Клемента Другого. Так отже було чотирох папів, і кождий виклинав свого противника.

Такі події случалися в римо-католицькій церкві й потім, а в каждій з таких подій кождий папа мав за собою оружну силу якогось короля. У вибори папи мішалися цісарі німецькі, королі французькі, еспанські, і англійські, і другі. Для політики встановляли собі осібних папів, а кождий відтак проклинав свого противника. Проклинали видно не так за віру, як за політику. Се, видно, і до нині не перевелося, коли теж проклинається за політичні переконання людей, які хочуть свому народови самоуправи та свободи від наїздників.

С. Станько, Торонто.

НЕ ЛИШЕНЬ У НАС.

Попала мені в руки книга „Зеркало Жидів", котра подає богато цитатів з жидівського Талмуду, які можуть бути дуже цікаві й теперішну пору. Для пояснення додам, що Талмуд се збірка жидівської науки, яка в Жидів має таке поважання, як у християн Св. Письмо. Богато Жидів читає залюбки Талмуд, і старається в кождій справі після нього поступати. В Галичині родичі примушують свої діти читати Талмуд кождий день, як в Америці часто протестанти кажуть читати уступи з Біблії.

Отже в сій книжці вичитав я, як жидівські рабини стараються відокремити Жидів від решти світа. Жид має жити осібно від людий других вір. „Ближним Жида є тільки Жид", — говорить один рабин. „Скотина і чужинець се одно і те саме", — говорить другий.

Рабини вчили далі Жидів, що їм не вільно показувати неЖидам, яку науку мають Жиди. Се мало виробити серед Жидів переконання, що всі люди й народи є ворогами Жидів.

Рабини напоминають далі Жидів, щоби вони слухали в усіх справах рабинів. „Уважайте більше на слова рабинів як на слова Біблії" — писав рабин Маймонідес. „Хто противиться свому рабинови, противиться Божому маєстатови". — говорив другий рабин. „Талмуд є для Жидів божою книгою", — говорив д-р Август Ролінг.

Я ще богато вимків мігби навести з Талмуда, які моглиби бути цікаві для наших людий, але тут вистарчать сі, що би показати, в який се заздрісний спосіб жидівські рабини боронилися перед впливами других вір і народів, як вони старалися оточити своїх віриних непереходними мурами. А мимо сього й сі страшні мури послідними роками вже валяться. В заскорузлих краях, як в Галичині, Румунії, Польщі, Угорщині Жиди ще держаться Талмуда, але в поступових краях як приміром в Америці, вже й рабини побачили, що відрубно від других народів і вір їм жити не можливо, а жидівські маси в Талмуд уже вірити перестали.

С. Лев.

ПАСЕЙСЬКІ СТРАЙКАРІ ЩЕ ПОТРЕБУЮТЬ ПОМОЧИ.

Чи не міг би я віднестися через нашу газету з відкликом о допомогу для пасейських страйкарів? Як зачуваю, декому здається, що страйк ткальних робітників уже покінчився, а тут він треває ще далі, і кінця його не дуже то видно.

Свідомі зорганізовані робітники ще далі посилають допомогу. Ось учора ґенеральний страйковий запомоговий комітет дістав повідомлення від одної кооперативної пекарні в Брукліні, що вона висилає для пасейських страйкарів „трок" хліба.

В нас у Пасейку на ціль допомоги страйкарів уряджується базар. Зачнеться він у суботу, дня 19. лютого, а буде тревати через цілий тиждень до 26. лютого. Базар буде йти в Карпентерз Гол, на вулиці Вен Бюрена під числом 54. Базар устроєно за почином одні карпентерів, і він викликав велике заціkавлення серед всіх робітничих організацій міста Пасейку й околиці. Позголошувалися ріжні робітничі юнії, з охотою уряджуючи на базарі свої будки. Будуть такі буди мати робітники панчіх, кушнірі, шовкові робітники, карпентери. Зарядом базару занялася робітнича рада міста Пасейку, яка лучить у собі всі робітничі юнії нашої околиці. Страйкарі сподіються великого успіху та гарного приходу на велику ціль.

Я пишу се в тій надії, що може й серед Українців найдуться свідомі робітники, які або самі захочуть прислати якусь річ на сей базар, або хоть відвідають сей базар та закупном причиняться до піддержання довгої боротьби пасейських ткачів за свою долю.

І. Гриняк.

З УКРАЇНСЬКОГО ЖИТТЯ В АМЕРИЦІ.

СТ. ЛУЇС, МО.

Свято Івана Франка і збірка на памятник для нього.

Думка про святковання 10-річних роковин смерти Івана Франка виринула в американському кружку імени І. Франка. Рішено було на мітинґу, щоби сю справу представити до товариств, котрі моглиби дати змогу приготовитися до свята. По довгій і тяжкій праці вдалося злучити слідуючі товариства: Тов. св. Володимира, відділ 179. У. Н. Союза; Тов. Тов. Самостійне і Тов. Запорожська Січ. Сі товариства вибрали свій комітет, до спільної праці, який приготовив свято на день 26-го грудня 1926 р.

Свято випало несогірше. Свято отворив і проводив доб. М. Паращак. Перший реферат про життя і діяльність І. Франка виголосив добр. М. Петрівський. Реферат Петрівського пробудив в неодному нове життя і отворив очи не одному з наших товаришів, особливо тим, котрі так мало, або і нічого не знають про І. Франка. Він дав нагоду пізнати І. Франка: хто це був, чому і за що ми Йому віддаємо честь.

По рефераті наступили деклямації і дуети, з котрих найгарнійше вивязались маленькі діти. Признания належиться маленькому хлопчині П. Паращак, маленький дівчині О. Єзуско і Марціньковській. Вони зробили велике враження, що так щиро-любо і виразно вимавляли українські слова.

Другий реферат виголосив д-р Клим. Бесідник звернув увагу на потребу виставлення памятника І. Франкови. Другі народи шанують своїх великих людий, збираючи жертви на памятники для своїх визначних мужів. Одним з найбільших наших людий був І. Франко. Тож нехай не буде і в нас ні одного, котрий пожалувавби бідної лепти на памятник І. Франка.

Опісля були знова деклямації й співи. Дует „Реве та стогне" відограли на скрипках старші хлопці: І. Єзуско і Громоцький. Вони вивязались дуже добре.

Маленький гурток відограв опісля на скрипках: „Ще не вмерла". Диригував ними доб. П. Оліяр. На кінець всі з пошаною заспівали: „Не пора".

Підчас свята присутні зложили на памятник І. Франка слідуючі жертви: по 2 дол.: І. Возімка, М. Кульчицький, В. Щупляк, М. Борусевич, А. Чайковська; по 1 дол.: Е. Марціньковський, К. Рапко, В. Білик, М. Паращак, І. Чайковський, д-р Клим, М. Петрівський, П. Трунко, А. Помірко, С. Репчак, С. Стецик, Н. Стефанів, М. Криса, Т. Шпить, В. Андрус, М. Єзуско, І. Добромільський, С. Пилипчук, К. Рапко, С. Добромільська, А Савіцька; по 50 ц.: О. Скільний, Й. Хлопик, О. Гачінський, В. Тустановський, П. Марфут, А. Громоцька, Р. Стефанів, М. Рапко, Ю. Мікуляк; по 25 ц.: М. Федчак, О. Пасічняк, М. Чулик, В. Кавич, І. Онуфрей, М. Кукуруд, М. Дутка, С. Василюка, Е. Чайковська, Т. Лесів, А. Криса, М. Шпить; К. Тиндик 20 ц.; В. Гук 10 ц. Разом зібрано $38.80.

Комітет подякував жертводавцям за їх щирі жертви на велику ціль та вислав гроші на памятник Іванови Франкови через Обєднання в Филаделфії.

Концерт в честь 10-літної річниці смерти найбільшого сина галицької України показав нам, сейнтлуїським Українцям, на велику вагу єдности серед народу. Пора вже, щоби ми побачили, що час нам покинути роздори, коли хочемо щось зробити для нашого нар. Час залишити всякі зависти та ненависти, бо час не жде, а домагається від нас праці для спільного добра. Не пора нам тепер зі собою сваритися, коли ворог вдерся в нашу рідну хату й рабує нас з нашого добра. Пора нам тепер обєднатися та стати до спільної праці. Не пора нам тепер чути зависть, бо роботи тепер є для кождого досить. Треба нам праці й праці й ще раз праці, бо лишень працею здобудемо нашому народови належне йому в світі місце.

І. Чайковський.

ТРЕНТОН, Н. ДЖ.

Коляда на народні цілі.

Як щорічно, так і сего року Товариство Вільні Козаки сповнило свій народний і патріотичний обовязок. Хотяй число воно не велике, але духом сильне. Члени всі як один рішили піти з колядою. В день Рождества Христового і в нас загомонів голос краєвої коляди. Всі члени принимали колядників з радістю і з щирим серцем. Коляда увінчалась успіхом, хоч ходили з колядою і другі групи. Мушу згадати, що зайшли ми з колядою і до старого, сідоглавого громадянина Івана Бородайкевича. Наш 71-літний старець з похиленою головою, зі слезами в очах вислухав коляду і сказав: Так ви члени Тов. Вільних Козаків. Дуже радо принимаю вас, приймість і від мене маленький дар для Рідної Школи в Галичині. І я хочу причинитися з щирим серцем для тих, котрі чекають на нашу лепту. Передайте від мене щирий привіт для всіх членів вашого товариства, передайте привіт і нашій славній організації „Обєднанне", бо я спрактикував, що воно є наше велике світло на землі Вашинґтона, бо це дійсно ідейна організація. І я тішуся, що ще дожив тої хвилі, що ми змогли тут обєднатися для такої ідеї, яку заступає Обєднанне.

Так говорив старець, співробітник пок. Івана Франка, Драгоманова і Павлика.

Колядували слідуючі особи: Павло Стадник, Олекса Михальчишин, Михайло Вальчинський і Олекса Петришин.

Жертви зложили слідуючі: по $1.00: Михальчишин Олекса, Стадник Павло, Цимбала Григорій, Калужняк Феликс, Скоропад Юрій, Сидор Пилип, Решетар Юрій, Максимів Павло, Колодзян Семен, Дідун Михайло, Бородайкевич Іван, Петришин Катерина, Кривий Андрій, Баран Петро, Івашків Ігнатій, Заблоцька Катерина, Юзва Василь, Слабіцька Олена, Крук Андрій, Шуст Андрій, Музика Іван, Слабіцький Микита; по 50 ц.: Костирка Михайло, Чипіта Михайло, Чипіта Євдокія, Баславський Володимир, Йосиф Кешеи, Йосиф Луців і Кешен Катерина.

Разом заколядовано $25.50. Всім жертводавцям і колядникам щира подяка. Жертви вислано через Обєднання. Коляда ще продовжується. Трентонські козаки, сміло вперед! Не зражуйтеся перепонами. Не словами, а ділами збудуємо Вільну Україну!

Павло Стадник.

ГЕМТРЕМК, МИШ.

Коляда на Рідну Школу.

З нагоди Різдва пішли з колядою на Рідну Школу питомці укр. кат. церкви на Ґрейлінг і заколядували $150, з чого $50 вислано на потреби Р. Ш. в краю, а решту задержали на потреби місцевої школи.

АСТОРІЯ, Л. АЙ.

На Рідну Школу.

З цьогорічної коляди призначено на допомогу Рідній Школі в краю $22, яку то суму вислано до краю через Обєднання в Филаделфії.

На потреби місцевої школи остало $136.50.

КЛІВЛЕНД, О.

Коляда тов. Сокіл.

Товариство „Сокіл" ходило по коляді і заколядувало на Рідну Школу $80 долярів. З того було розходу $7.00 а остаючих $73.00 відіслано на допомогу Рідній Школі.

Коляду зложили: по $5.00: Павло Семчук, Василь Пацюрка, Іван Пачковський, Олекса Іванцьо, Олекса Каплиш; по $3.00: Григорій Кисіль; по $2.00: Марія Белас, Павло Купчевич, Михайло Пелех, Михайло Лещишин, Грогорій Гнилка, Марія Ольшаніцька; по $1.00: Дмитро Брошко, Михайло Хамуляк, Теодор Ляляк, Василь Волянський, Андрій Барбер, Павло Головчак, Анна Гапоточна, Григорій Юрса, Іван Ґермак, Дмитро Форналь, Дмитро Гавриляк, Михайло Лупань, Семен Ломуш, Василь Корчмарик, Антін Слепко, Іван Ганич, Стефан Савчин, Олекса Данилко, Петро Лемещук, Теодор Купчевич, Василь Гузіль, Николай Пелех, Іван Семенчук, Михайло Ящик, Григорій Фік, Николай Дюк, Николай Козар, Николай Кухаришин, Андрій Юзва, Стефан Палівода, Мартин Юрдига, Стефан Кочеровський, Іван Гальчишин, Володимир Козюк; по 50 ц.: Іван Вощіцький, Михайло Матишин, Пилип Волкер, Пилип Федорчук, Стефан Лежак, Василь Скиба, Михайло Федорчак, Василь Репужинський, Іван Трембюк, Іван Денега, Николай Задорецький; по 25 ц.: Іван Перда, Григорій Перда.

Колядою занялись слідуючі члени: Григорій Кальницький, Антін Федорович, Мих. Савчак, Михайло Матишин, Андрій Кальмук і Михайло Більо.

Григорій Кальницький. Антін Федорович.

ДЖЕРЗИ СИТІ, Н. ДЖ.

Коляда Укр. Ам. Дем. Клюбу.

В неділю, 23. січня ц. р., відбулися загальні річні збори Українського Американського Демократичного Клюбу, повіту Годсон, міста Джерзи Сіти, Н. Дж. в галі під ч. 340 Johnston Ave. в дільниці Лафаєт. По причині непогоди богато членів не могли на згадані збори прибути, та всетаки явилось около 110 членів. Прибули також представителі Укр. Тов. Бр. і Сестр.

Збори попереджено колядою і спільною проскуркою, підчас якої зложено коляду на Рідну Школу в старім краю в сумі $72.80, яку переслано до Обєднання. Зложили слідуючі добр.: Сем. Осціславський і Іван Штогрин по $2.00; Ф. Гоч, Василь Гіль, Іван Швець, Емілія Угорчак, С. Дембіцький, Кор. Дзюбак, Василь Решітник, Антін Зазуля, Андрій Лупиняк, Вас. Добровольський, Мих. Клапко, Онуф. Попик, Іван Гумницький, А. Яворський, Михайло Баран, Стефан Кот, Антін Онисик, Мих. Угорчак, Василь Шустикевич, Дмитро Даннілюк, Мих. Сивак, Іван Дубик, Йосиф Костефка, Мих. Жуковський, Григорій Криницький, Марцель Вагнер, Мих. Гречин, Павло Пацала, Семко Мисак, Гр. Розмаїтий, Володимир Кушнір, Степан Лилик, Іван Гузар, Мих. Рибка, С. Ядловський, Олекса Мелеяк, Іван Гелета, Іван Ромінський, Филип Дмитриха, Іван Щур, Осип Логин, Мих. Сидор, Петро Дубовецький, Юрій Гаєцький, Семен Кусень, Федор Якимчук, Степан Гладкий, Петро Мацейовський, Гр. Євусяк, Петро Петрович, Павло Кричковський, Василь Лупиняк, Нестор Манорик, Захар Гречин, Степан Гнира, Тома Криницький, Ілія Соколюк, Франк Жак, Іван Баричко, Дмитро Костик, Дмитро Дишель, Степан Шимон, Іван Сушко і Осип Стеткевич по $1.00; Яків Осмиловський, Дмитро Филип, Семен Веньґер, Григорій Марущак, Ник. Борак, Кузьма Курило, Роман Маринець, Іван Сосульський і Теодор Барна по 50 цнт.; Петро Козачок 30 цнт.

По скінченій проскурці і збірці на Рідну Школу отворив збори формальною промовою предс. Клюбу добр. Мих. Угорчак. До перепровадження зборів вибрано предсідателем одноголосно добр. Степана Гладкого. На зборах принято шість нових членів. Звіти урядників та комісій зістали одобрені і приняті зборами. Переведено богато корисних для громади ухвал.

На 1927 рік вибрано слідуючий уряд: Михайло Угорчак, почесний предсідатель; Семен Ядловський, предс.; Григорій Євусяк, містопредс.; Марцель Вагнер, рек. секр.; Степан Дембіцький, фін. секр.; Григорій Криницький, касієр; Антін Онисик, Іван Щур і Володимир Кушнір, контрольори.

Між инщими ухвалами принято завести в громаді календар забав і т. п. на 1927 р. в порозумінню зі всіми Тов., Бр., і Сестр. Рішено приступити до купна або будови власного Народного Дому, а заки до цего прийде, винаняти відповідний льокаль для місцевої централі. Рішено ще урядити для громадян ряд відчитів та старатися поширити орг. Клюбу між Українцями в Джерзи Сіти і вибрати зпоміж них відповідний уряд. Рішено по дистриктам вибирати по три урядники замісць одного, як було досі.

Через повстання з місць пошановано память трох померших членів.

Зазначити належить ще й те, що Тов. ім. М. Лисенка і його диригентови уділено признаннє і подяку через повстанне з місць, за солідну працю в Тов. на протязі 1926 року, та за їх виступи перед Американцями й Українцями в Джерзи Сіти.

Добр. Семен Веньґер зібрав дрібними жертвами при відході членів $4.00 на Сиротинець Укр. Нар. Союза.

Укр.-Ам. Дем. Клюб в Джерзи Сіти зістав зорганізований з істнуючих Тов. Бр. і Сестр., які є тут с 19. Це є чисто громадянська політична організація, яка складається з членів дійсних і спомагаючих. Крім сего кожде істнуюче Бр., Тов. і Сестр. є членом ширшого віділу Клюбу через своїх представників.

Клюб цей зорґанізовано і заінкорпоровано в 1926 році.

За короткий час, при співучасти істнуючих Тов., Бр. і Сестр. Клюб зумів зеднати собі симпатію Американців і признанне Українців властями як осібний нарід в повіті.

Клюб устроїв ряд забав, зборів і одно політичне віче, на якім було 30 Американців, між ними 7 суддів, 5 послів до стейтової легіслятури, Ґсореґейт, редістар, посолка до Конґресу пані М. Т. Пожтон, шериф Каленґер і много инших.

Колиб лише всі Українці зрозуміли вагу сего Клюбу для нас, як громади і Українців взагалі, то можна би богато більше зробити. Своє зрозуміннє покажуть вони одначе тоді, коли стануть дійсними членами Клюбу.

Вступне до Клюбу, виносить 25. ц., а місячна вкладка 10 ц. Членом може стати кождий Українець і Українка в Годсон повіті.

Приятель громади.

ГАРКАВЕНКО БОРЕТЬСЯ В БОСТОН, МАС.

Слідуюча борба в Бостоні відбудеться в Ґренд Опера Гавз, ріг Довер і Вашинґтон ул., в четвер 3-го людого. Будуть боротися 4 пари. В головній парі буде боротися Гаркавенко з болгарським чемпіоном до побіди.

ГАРКАВЕНКО БОРЕТЬСЯ В ДЖЕРЗИ СИТІ.

В Джерзи Сіти, Н. Дж., Гаркавенко буде боротися 5-го лютого в Викторі Гол, при Ґендерсон і Йорк ул. В головній парі буде боротися Гаркавенко. Кромі того будуть боротися ще другі пари.

РУХ ПО ВІДДІЛАХ У. Н. СОЮЗА.

КЛИФТОН, Н. ДЖ.

Товариство Українська Січ, від. 182. Наш відділ виказався в 1926. році таким рухом:

З кінцем падолиста 1925 р. було членів	67
Від грудня 1925 р. до пад. 1926 р. принято нових членів	9
Принято з перест. листом	1
Принято наново	9
Разом	86
Суспендовано	14
Видано перест. листи	3
З кінцем падолиста 1926 р. відділ має старших членів	69

Звіт Дітий.

З кінцем падолиста 1925 р. було дітий	44
Принято нових	1
Принято наново	2
Разом	47
Помер	1
Суспендовано	13
З кінцем падолиста 1926 р. відділ має дітий	33
Старших членів є	69
З кінцем падолиста 1926 р. відділ має разом усіх членів	102

Лесьо Сисин, секр. рек.

ЗВІТ ФІНАНСОВИЙ

від грудня 1925 р. до падолиста 1926 р.

ПРИХОДИ:

Грудень 1925	$162.10
Січень 1926 р.	164.05
Лютий	201.02
Марець	141.25
Квітень	143.66
Май	152.65
Червень	143.75
Липень	185.05
Серпень	135.40
Вересень	124.90
Жовтень	158.30
Листопад	174.25
З Балю 27. лютого	147.75
Морґеч віддав І. Р.	200.00
За ленти зібрано	54.05
Проценту	39.63
Позички звернув Гр. О.	30.00
На Сиротинець	2.00
За 2 календарі	1.00
За американські прапорці	2.45
За тикети	1.50
Фонд на Рідну Школу	6.50
Одна платнича книжочка	20
Надвишка	20
Перенесенне з року 1925	684.84
Загальний прихід з кінцем листопада 1926 р.	$3,056.50

РОЗХОДИ:

Вкладки:	до У. Н. С.	до М. С.
Грудень 1925	119.99	10.75
Січень 1926	117.19	10.75
Лютий	122.09	10.75
Марець	117.36	9.25
Квітень	119.06	8.75
Май	107.51	8.75
Червень	115.15	10.00
Липень	109.46	8.50
Серпень	111.96	8.50
Вересень	118.76	8.75
Жовтень	111.08	8.25
Листопад	111.08	8.25
	$1,380.69	$111.25

За розмет вислано до У. Н. Союза за ст. членів за 12 міс.	$1,380.69
За розмет вислано до Мол. Союза	111.25
Виплачено хорої запомоги	90.00
Платня секретаря за 12 міс.	12.00
За почтові марки і посткарти	3.25
Акції в Земельним Банку	25.00
Подорож до Ню Йорку	3.00
Виплачено за ленти	177.50
Випозичено на нот	100.00
З балю і концерту з 27. лютого	109.51
Пересилка гроший	1.45
Пересилка двох календарів	14
Муфованнє шафи	2.50
Пейнт	75
Виплачено О. Зубар за 7 міс.	3.50
Зворот	75
Заплачено асекурацію на рік	3.00
За друк тикетів	2.83
Загальний розхід з кінцем падолиста 1926 року	$2,027.12
Приходу було	$3,056.50
Розходу було	2,027.12
Остає готівка	$1,029.38
Морґеч	300.00
Позичка	20.00
Загальна сума разом	$1,349.88
2 Прапори, амер. і укр.	178.78
2 Печатки	7.50
Тов. шафа	55.00
5 Урядових лентів	18.75
Галицький Бонд	50.00
Бонд Негайної Помочі	25.00
5 Акцій Земельного Банку	25.00
30 Членських лентів	112.50
За ленти довгують члени	18.75
Члени довгують за вкладки	97.70
Табличка розпорядж. зборів	6.00
81 платничі книжочки	16.20
Бібліотека	41.80
Портрет гетьманів	6.00
Процент І. Р.	24.00
Загальний маєток з кінцем падолиста 1926 р.	$2,032.86

ЗА УРЯД ТОВ. УКР. СІЧ, від. 182 У. Н. С. в Кліфтон, Н. Дж.:

Михаїл Пипюк, предс.;
Іван Роздобік, касієр
Григорій Яськів, секр. фін.

ПОІМЕННИЙ ВИКАЗ ЖЕРТВ

НА СИРОТИНЕЦЬ-ЗАХИСТ УКР. НАРОД. СОЮЗА

за місяць грудень 1926 року.

ВІДДІЛ 39.

Бр. св. Петра і Павла в Сиракюз, Н. Й.

Жертва з каси відділу	$ ----
Жертви від членів	$5.00
Разом	$5.00
Клюсик Михайло	$5.00

ВІДДІЛ 45.

Тов. Любов в Філаделфії, Па.

Жертва з каси відділу	$ 25.00
Жертви від членів	214.00
Разом	$239.00
Бернацький Петро	$5.00
Бутрин Василь	5.00
Дубас Михайло	5.00
Данилович Йосиф	5.00
Думанський Роман	5.00
Гайовський Павло	5.00
Ґаламага Антін	5.00
Гарасим Антін	5.00
Городецький Федор	3.00
Качмарчик Матій	20.00
Кулик Михайло	5.00
Кісь Ілько	2.00
Крутий Стефан	5.00
Малик Теодор	5.00
Мелько Петро	10.00
Робак Михайло	5.00
Рибачок Григорій	10.00
Романський Василь	5.00
Стриковський Василь	10.00
Сенів Григорій	5.00
Сидорик Теодор	5.00
Хавлюк Іван	5.00
Стажевський Павло	5.00
Шайняк Іван	5.00
Шманда Іван	5.00
Шопа Афтаназій	5.00
Штогрин Стефан	5.00
Шпікула Константин	5.00
Василенко Іван	5.00
Винник Михайло	2.00
Буката Евстахій	5.00
Ґаламага Софрон	5.00
Козачишин Петро	5.00
Коба Михайло	5.00
Миць Михайло	5.00
Слободян Гавриїл	3.00
Сопрун Михайло	2.00
Сеньків Семко	5.00
Затонський Ілько	5.00
Ригулик Михайло	5.00
Пеленський Мих.	3.00
Сеник Ю. Никола	1.00
Сорока Іван	5.00

ВІДДІЛ 58.

Бр. св. Петра і Павла в Ютіка, Н. Й.

Жертву з каси відділу і від части чл. проголошено.

Діслано від членів	$25.00
Разом	$25.00
Фридрих Микола	$1.00
Коваль Андрій	1.00
Опищак Олекса	1.00
Романяк Семен	1.00
Смольницький Іван	1.00
Антонюк Петро	1.00
Гарматюк Юстина	1.00
Каячко Юстина	1.00
Кашубув Олекса	1.00
Дацьковський Мих.	1.00
Горейко Іван	1.00
Кіналь Катерина	1.00
Круковський Сергій	1.00
Ликтей Ева	1.00
Сороковський Іван	1.00
Санковський Олекса	1.00
Завацький Федор	1.00
Карпишин Йосиф	1.00
Кочинаш Михайло	1.00
Кузьо Олекса	1.00
Док Николай	1.00
Чорна Катерина	1.00
Книгиницький Вол.	1.00
Чорний Николай	1.00
Гатиюк Антін	1.00

ВІДДІЛ 63.

Тов. Січ в Форд Сіті, Па.

Жертва з каси відділу	$25.00
Жертви від членів	10.25
Разом	$35.25
Гутман Михайло	$1.00
Дуткевич Николай	.25
Глова Михайло	1.00
Гуменда Михайло	1.00
Колодійчук Лешко	1.00
Коваль Петро	1.00
Квасниця Яків	1.00
Луківський Іван	1.00
Шостачко Володимир	1.00
Зошак Михаїл	1.00
Ясінський Микола	1.00

ВІДДІЛ 65.

Бр. св. Володимира в Елізабет, Н. Дж.

Жертва з каси відділу	$ ----
Жертви від части членів проголошено.	
Діслано від членів	28.00
Разом	$28.00
Бабій Катерина	$4.00
Дахневич Семко	6.00
Лабунський Сильвестер	1.00
Луняк Теодор	3.00
Сенько Іван	1.00
Ванат Дмитро	1.00

Задорецький Стефан	2.00
Бялецький Николай	4.00
Гавраняк Дмитро	1.00
Шургот Марія	5.00

ВІДДІЛ 77.

Бр. св. Стефана в Йорквіл, О.

Жертва з каси відділу	$ ----
Жертви від части членів проголошено.	
Діслано від членів	13.25
Разом	$13.25
Фільц Теодор	$1.00
Гавриш Василь	1.00
Кабан Семен	1.00
Москаль Олекса	1.00
Український Гнат	1.00
Хоміцький Іван	1.00
Зьць Йосиф	1.00
Бастилик Іван	1.00
Ходань Теодор	1.00
Юневич Йосиф	1.00
Костель Яків	1.00
Собусь Тимко	1.00
Мисько Смеен	75
Ясевич Йосиф	50

ВІДДІЛ 81.

Бр. св. Петра і Павла в Кортіс Бей, Мд.

Жертву з каси відділу і від части чл. проголошено.

Діслано від членів	$6.25
Разом	$6.25
Баворовський Ігнац	$1.00
Блаущак Андрій	1.00
Добростан Тарас	25
Дмитрів Тома	1.00
Колодницький Теодор	1.00
Скушка Онуфрій	1.00
Вітовський Михайло	1.00

Замітка: — В звіті, проголошенім в жовтні 1926 р., пропущено імя жертводавця д. Буката Іван $1.00. В звіті за листопад цю похибку справлено на д. Буката Василь. Дійсно має бути д. Буката Іван $1.00, який зложив цю жертву у відділі на Сиротинець.

ВІДДІЛ 83.

Тов. Івана Франка в Філаделфії, Па.

Жертва з каси від. ввесь дохід з балю відділу	$47.87
Жертви від членів	56.00
Разом	$103.87
Бабяк Олекса	$1.00
Дармограй Михайло	5.00
Головатий Михайло	1.00
Іваненко Микола	5.00
Януш Теодор	1.00
Карбівник Роман	5.00
Колісник Василь	1.00
Квасінський Никола	1.00
Малецьдевич Йосиф	5.00
Маланюк Іван	1.00
Більо Лукаш	1.00
Чорномаз Семен	1.00
Дмитруш Григорій	1.00
Гельнер Михайло	1.00
Караїм Роман	5.00
Кляпко Михайло	1.00
Кобільник Петро	1.00
Копчак Михайло	1.00
Лабунець Арсеній	1.00
Лабунець Стефан	1.00
Милиновський Григ.	1.00
Опришко Михайло	1.00
Рій Петро	5.00
Свербивус Андрій	1.00
Стемплевич Йосиф	1.00
Савчин Ілько	1.00
Титор Стефан	1.00
Тимчій Стефан	1.00
Вишиваний Андрій	1.00
Крамар Іван	1.00
Тимчій Григорій	1.00
Занчук Мих.	1.00

ВІДДІЛ 84.

Тов. Тараса Шевченка в Ст. Порт, Конн.

Жертва з каси відділу	$ 5.00
Жертви від членів	4.00
Разом	$9.00
Гайда Николай	$1.00
Гоголь Юрко	1.00
Сендзік Михайло	1.00
Дудко Петро	1.00

ВІДДІЛ 86.

Бр. св. Кирила і Методія в Олифант, Па.

Жертва з каси відділу	$ ----
Жертви від части членів проголошено.	
Діслано від членів	$39.50
Разом	$39.50
Баган Анна	$ .50
Бурда Марія	1.00
Хиипа Павло	1.00
Хміль Василь	1.00
Дзюба Клемен	1.00
Демський Яків	1.00
Гадомський Микола	1.00
Янків Лев	1.00
Ільницький Стефан	1.00
Іванина Е. Дмитро	1.00
Івануса Петро	1.00
Івануса Стефанія	1.00
Кеселовський Николай	1.00
Кесіловський Данько	1.00
Кузмич Йосиф	1.00
Митрейко Пайза І.	1.00
Митренко Семен	1.00
Несевич Петро	1.00
Нісевич Іван	1.00
Нисевич Катерина	1.00
Попівчак Йосиф	1.00
Стец Теодор	1.00
Саламон Андрій	1.00
Савчак Іван	1.00
Вінник Катерина	1.00
Височанська Неонеля	1.00
Водф Петер	1.00
Зелінський Станислав	1.00
Попівчак Семен	1.00
Попівчак Евфрозія	1.00
Брезінський Іван	1.00
Брезінська Анна	1.00
Кондрацька Марія	1.00
Осеняк Йосиф	1.00
Рязанич Василь	1.00
Сагайда Юстина	1.00
Сайкевич Григорій	1.00
Слота Петро	1.00
Спинка Данько	1.00
Захарійчук Катерина	1.00

ВІДДІЛ 87.

Бр. св. Василія Великого в Ланкестер, Н. Й.

Жертву з каси відділу і від части чл. проголошено.

Діслано від членів	$3.50
Разом	$3.50
Ямельський Василь	$1.00
Максимчук Тимко	1.00
Трояновська Анна	1.00
Гаврон Іван	50

ВІДДІЛ 91.

Бр. св. Володимира в Мікіс Ракс, Па.

Жертву з каси відділу і від части чл. проголошено.

Діслано від членів	$8.50
Разом	$8.50
Лазовська Параска	$1.00
Шак Катерина	1.00
Сторожка Катерина	1.00
Підлужний Петро	1.00
Караман Мих.	1.00
Гунька Гелена	1.00
Євсяк Марія	1.00
Сторожка Іван	1.00
Дюк Анастазія	50

(Дальше буде).